

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

311

Vragen van het lid **Van der Plas** (BBB) aan de Minister voor Natuur en Stikstof over *de woest onaantrekkelijke opkoopregeling piekbelasters* (ingezonden 23 oktober 2023).

Antwoord van Minister **Van der Wal-Zeggelink** (Natuur en Stikstof) (ontvangen 26 oktober 2023).

Vraag 1

Erkent u dat het totale aantal van 644 veehouders dat opgekocht wil worden, beslist geen succesvolle slotsom is van uw mediacampagne betreffende een «woest aantrekkelijke» opkoopregeling?¹

Antwoord 1

De aanpak piekbelasting komt voort uit het rapport «Wat wel kan». In dit rapport heeft de heer Remkes het advies gegeven om over te gaan tot een gerichte aanpak die op korte termijn daadwerkelijk stikstofreductie realiseert. Dit advies heeft het kabinet grotendeels overgenomen. Het kabinet heeft daarbij de keuze gemaakt de aanpak niet te richten op 500 tot 600 ondernemers, maar om circa 3.000 ondernemers op basis van vrijwilligheid de mogelijkheid te geven te komen tot stikstofreductie binnen de aanpak. Onderdeel van het advies van de heer Remkes was om vrijwillige beëindiging ruimhartig te compenseren binnen de aanpak. De stand van zaken van halverwege oktober betreft een voorlopige stand, aangezien de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) nog tot 1 december van dit jaar en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) nog tot 5 april 2024 openstaan. Het laat zien dat er veel interesse is in de regelingen. De verwachting is dat het aantal aanvragen tot het moment van sluiting van de aanvraagperiode nog verder zal toenemen.

Vraag 2

Kunt u uitleggen of u vindt dat u boeren genoeg vertrouwen en perspectief hebt geboden in uw mediacommunicatie?

¹ Boerderij, 644 veehouders willen tot nu toe meedoen met opkoopregeling, 19 oktober 2023, <https://www.boerderij.nl/644-veehouders-willen-tot-nu-toe-meedoen-met-opkoopregeling>.

Antwoord 2

Het bieden van vertrouwen en perspectief aan ondernemers is cruciaal en vormt de basis van de aanpak piekbelasting. Dit is het uitgangspunt van mijn communicatie richting ondernemers. Het aantal aanvragen dat tot op heden is ingediend, en het gegeven dat het nog wekelijks aanzienlijk stijgt, geeft mij het vertrouwen dat beide beëindigingsregelingen perspectief bieden aan die veehouders die met financiële ondersteuning hun veehouderijbedrijf of een locatie van hun veehouderijbedrijf willen beëindigen.

Vraag 3

Had u gerekend op zulke lage cijfers toen u een cijfermatige inschatting maakte van circa drieduizend piekbelasters op te willen kopen? Zo ja en of nee, op hoeveel aanvragen had u dan gerekend?

Antwoord 3

De cijfers vind ik niet laag. Het doel van de aanpak piekbelasting is nooit geweest om alle locaties die binnen de doelgroep vallen, te beëindigen. Uitgangspunt van de aanpak piekbelasting is vrijwilligheid. Het is aan individuele ondernemers om te besluiten of ze gebruikmaken van de mogelijkheden binnen aanpak piekbelasting.

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat deze cijfers kraakhelder maken hoe impopulair uw piekbelasterbeleid is en brengt dit geringe gehalte van enthousiasme en/of vertrouwen onder veehouders om hun onderneming te koop te stellen u op andere gedachten over uw piekbelasterbeleid? Zo nee, wat is er nodig om u dan wel van gedachten te laten veranderen?

Antwoord 4

De twee beëindigingsregelingen staan nu bijna 4 maanden open en ruim 640 ondernemers aangegeven interesse te hebben in de Lbv of de Lbv-plus. Het laat zien dat een grote groep ondernemers op deze aanpak zat te wachten. In de wetenschap dat ondernemers nog meer dan een maand de tijd hebben om zich in te schrijven voor de Lbv en nog ruim 5 maanden voor de Lbv-plus, verwacht ik dat er nog meer ondernemers zich zullen inschrijven dan nu het geval is.

Vraag 5

Wat betekent het voor de ruim 1.800 Gelderse veehouders die u als «piekbelaster» hebt aangemerkt en wat betekent het dat er minder dan vijftien procent (212 veehouders) wil stoppen?

Antwoord 5

De aanpak piekbelasting is vrijwillig. Bovendien bestaat de aanpak piekbelasting uit meer dan alleen beëindiging, ondernemers kunnen ook kiezen voor extensiveren, innoveren, omschakelen en verplaatsen. Mochten er minder ondernemers dan verwacht kiezen voor vrijwillige beëindiging dan betekent dat niet dat de aanpak onvoldoende resultaat oplevert. Tot slot geldt dat beide beëindigingsregelingen nog niet gesloten zijn en het aantal van 212 slechts een beeld geeft van het aantal aanmeldingen tot nu toe.

Vraag 6

Ziet u nog altijd dwangmiddelen zoals onteigening als deel van uw «gereed-schapskist»? Zo ja, denkt u dat er in Nederland ooit draagvlak is geweest voor onteigening?

Antwoord 6

De aanpak piekbelasting is gebaseerd op vrijwilligheid.

Vraag 7

Bent u bereid uw piekbelasterbeleid nu eindelijk te pauzeren in het licht van dit reeds voorspelde, teleurstellende animo voor uw uitkoopregeling, uw demissionaire karakter en in het licht van het laatste beetje wetenschappelijke

onderbouwing van uw stikstofbeleid dat door het UvA-rapport² en het NOS-onderzoek³ als sneeuw voor de zon is verdwenen?

Antwoord 7

Nee. De aanpak richt zich op 3.000 bedrijven die in totaal de grootste belasting hebben op overbelaste de Natura 2000-gebieden. Hiermee is gestuurd op het reduceren van zoveel mogelijk stikstofneerslag. Ondernemers die aan de drempelwaarde voldoen kunnen zich vrijwillig aanmelden. De beëindigingsregelingen staan komende maanden nog open en het animo is tot nu toe bemoedigend. Zoals aangegeven in de beantwoording van de Kamervragen over het UvA-rapport is het onderzoek vooral een bevestiging van bestaande kennis. Er zijn daarom geen directe gevolgen of aanleidingen om de huidige methodiek of het beleid te herzien. Datzelfde geldt voor het NOS-onderzoek.

Vraag 8

Kunt u deze vragen, zoals gebruikelijk, apart beantwoorden en binnen de termijn van de drie weken?

Antwoord 8

Ja.

² Rapport Universiteit van Amsterdam, faculteit der natuurwetenschappen, wiskunde en informatica van september 2023, <https://www.uva.nl/shared-content/faculteiten/nl/faculteit-der-natuurwetenschappen-wiskunde-en-informatica/nieuws/2023/09/het-merendeel-van-de-stikstof-uit-boerderijen-verdwijnt-in-de-stikstofdeken.html>.

³ NOS, Uitkopen piekbelasters leidt tot zeer bescheiden stikstofwinst, 5 oktober 2023, <https://nos.nl/artikel/2492975-uitkopen-piekbelasters-leidt-tot-zeer-bescheiden-stikstofwinst>.